

Informācija par grozījumiem COVID-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumā attiecībā uz kompleksajiem tūrisma pakalpojumiem

Publicēts: 26.03.2021.

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC) informē, ka, saglabājoties Covid-19 infekcijas izplatībai, ar 2020.gada 6.novembra Ministru kabineta rīkojumu Nr. 655 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” valstī tika atkārtoti izsludināta ārkārtējā situācija, nosakot stingrus epidemioloģiskās drošības ierobežojumus, tostarp virkni ierobežojošu pasākumu, kas būtiski ietekmē tūrisma nozares darbību ilgtermiņā, jo īpaši - starptautisko pasažieru pārvadājumu ierobežošana un pārtraukšana, liedot ceļošanas iespējas un starptautisku sasniedzamību, pārvietošanos pa teritoriju, tādējādi apstādinot tūrisma pakalpojumu darbību, turklāt, saistībā ar atkārtoti valstī izsludināto ārkārtējo situāciju tiek atcelti plānotie ceļojumi, kā arī netiek rezervēti jauni, kas neļauj ceļotājiem izmantot pēc pirmās ārkārtējās situācijas valstī izsludināšanas izsniegtos apliecinājumus (vaučerus). Ņemot vērā iepriekš minēto, tika apzināta nepieciešamība veikt grozījumus Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma V nodaļas “Īpašie nosacījumi izglītības, sporta un tūrisma jomā” 46.panta nosacījumos attiecībā uz komplekso tūrisma pakalpojumu sniedzēju – tūrisma operatoru nodrošinājuma apmēru, kā arī tūrisma pakalpojumu sniedzēju izsniegto apliecinājumu (vaučeru) un vienošanās par naudas atmaksu par Covid-19 infekcijas izplatības rezultātā nenotikušiem kompleksiem tūrisma pakalpojumiem, izmantošanas termiņa pagarinājumu.

Ņemot vērā iepriekš minētos aspektus, ir pieņemti un 2021.gada 25. martā stājušies spēkā grozījumi Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumā (turpmāk – Grozījumi), tostarp attiecībā uz komplekso tūrisma pakalpojumu sniegšanas regulējumu (detalizētāku informāciju skatīt turpmāk).

Veikti sekojoši Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma Grozījumi:

46. panta deviņtajā daļā noteikts, ka “ nodrošinājuma apmērs tūrisma operatoram ir vismaz ceļotāju iemaksāto naudas summu apmērā, bet ne mazāks kā 3000 euro. Ja tūrisma operatoram ceļotāju iemaksāto naudas summu apmērs nepārsniedz 10 000 euro, nepieciešamā nodrošinājuma apmēra aprēķināšanai piemēro koeficientu 1,5”.

Tādējādi tūrisma operatoriem, kuru saistības pret ceļotājiem ir nebūtiskas, Grozījumi paredz samazinātu nodrošinājuma apjomu, kam jābūt vismaz ceļotāju iemaksāto naudas summu apmērā, bet ne mazākam kā 3000 euro, turklāt nepieciešamā nodrošinājuma apmēra aprēķināšanai piemēro koeficientu 1,5, ja ceļotāju iemaksātās naudas kopsumma par nenotikušiem ceļojumiem nepārsniedz 10 000 euro.

Piemēram:

ja tūrisma operators par nenotikušiem kompleksiem tūrisma pakalpojumiem no ceļotājiem kopsummā ir saņēmis avansa maksājumus 2000 euro apmērā, tad minimālais nodrošinājuma apmērs būs 3000 euro;

*ja tūrisma operators par nenotikušiem kompleksiem tūrisma pakalpojumiem no ceļotājiem kopsummā ir saņēmis 5 000 euro, tad minimālais nodrošinājuma apmērs būs 7 500 euro (5 000 * 1,5 = 7 500 euro).*

Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma pārejas noteikumi papildināti ar 14.punktu šādā redakcijā:

“Apliecinājumus, kas izsniegti saskaņā ar šā likuma 46. panta otrās daļas 3. punktu laika periodā no 2020.gada 12.marta līdz 2020.gada 9.novembrim, tūrisma operators un ceļotājs var vienoties pagarināt līdz 18 mēnešiem no ārkārtējās situācijas atcelšanas dienas valstī 2020.gada 9.jūnijā”.

Atbilstoši jaunajam regulējumam tūrisma pakalpojumu sniedzējiem, vienojoties ar ceļotāju, ir noteiktas tiesības pagarināt Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 46.panta otrās daļas 3.punktā noteikto apliecinājumu (vaučeru) izmantošanas termiņu, kas izsniegti kopš pirmās ārkārtējās situācijas izsludināšanas dienas valstī –2020.gada 12.marta līdz otrās ārkārtējās situācijas izsludināšanas dienai valstī 2020.gada 9.novembrim, uz laiku līdz 18 mēnešiem kopš pirmās ārkārtas situācijas atcelšanas dienas valstī – 2020.gada 9.jūnijam, gadījumā, ja ceļotājam Covid-19 izplatības ierobežojošo pasākumu dēļ nebija iespējas izmantot apliecinājumu (vaučeri) sākotnēji noteiktā derīguma termiņā, tas ir, 12 mēnešu laikā no pirmās ārkārtējās situācijas atcelšanas dienas valstī (2020.gada 9. jūnija).

Savukārt otrās (patreiz izsludinātās) ārkārtējās situācijas laikā izsniegto apliecinājumu (vaučeru), tas ir, kopš 2020.gada 9.novembra, izmantošanas termiņš joprojām tiek regulēts saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 46.panta otrās daļas 3.punktu, attiecīgi, 12 mēnešu laikā kopš otrās ārkārtas situācijas atcelšanas dienas valstī.

Piemēram:

ja tūrisma operators par nenotikušu kompleksu tūrisma pakalpojumu, par ko no ceļotāja ir saņemts avansa maksājums, vienojoties ar ceļotāju, 2020.gada 20.jūnijā ir izsniedzis apliecinājumu ceļotāja iemaksātās avansa summas apmērā, tā izmantošanas termiņu, saņemot no ceļotāja atkārtotu piekrišanu, iespējams pagarināt līdz 2021.gada 9.decembrim;

ja tūrisma operators par nenotikušu kompleksu tūrisma pakalpojumu, par ko no ceļotāja ir saņemts avansa maksājums, vienojoties ar ceļotāju, 2020.gada 20.decembrī ir izsniedzis apliecinājumu ceļotāja iemaksātās avansa summas apmērā, tā izmantošanas termiņš, saņemot no ceļotāja atkārtotu piekrišanu, nosakāms ne ilgāks par 12 mēnešiem kopš otrās (patreiz izsludinātās) ārkārtējās situācijas atcelšanas dienas valstī.

Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma pārejas noteikumi papildināti ar 15.punktu šādā redakcijā: *“Vienošanās, kas noslēgtas saskaņā ar šā likuma 46.panta trešo daļu laika periodā no 2020.gada 12.marta līdz 2020.gada 9.novembrim, tūrisma operators un ceļotājs var vienoties pagarināt līdz 18 mēnešiem no ārkārtējās situācijas atcelšanas dienas valstī 2020. gada 9. jūnijā”.*

Atbilstoši jaunajam regulējumam tūrisma pakalpojumu sniedzējam ir noteiktas tiesības pagarināt Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 46.panta trešajā daļā noteiktā cita risinājuma par nenotikušu komplekso pakalpojumu, tai skaitā naudas atmaksas termiņu, ja pirmreizējā vienošanās starp ceļotāju un tūrisma operatoru noslēgta pirmās ārkārtējās situācijas laikā no 2020.gada 12.marta līdz 2020.gada 9.novembrim, ceļotājs un tūrisma pakalpojumu sniedzējs var atkārtoti vienoties par termiņa pagarinājumu līdz 18 mēnešiem kopš pirmās ārkārtējās situācijas atcelšanas dienas valstī –2020.gada 9.jūnija.

Savukārt otrās ārkārtējās situācijas laikā, tas ir, kopš 2020.gada 9.novembra, noslēgto vienošanos izmantošanas termiņš joprojām tiek regulēts saskaņā ar Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 46.panta trešo daļu, attiecīgi, 12 mēnešu laikā kopš otrās (patreiz izsludinātās) ārkārtējās situācijas atcelšanas dienas valstī.

Piemēram:

ja tūrisma operators par nenotikušu kompleksu tūrisma pakalpojumu, par ko no ceļotāja ir saņemts avansa maksājums, 2020.gada 20.jūnijā vienojies ar ceļotāju par iemaksātās naudas atmaksu pēc 12 mēnešiem kopš 2020.gada 9.jūnija, tad saskaņā ar jauno regulējumu atkārtoti ar ceļotāju vienojoties, naudas atmaksas termiņu iespējams pagarināt līdz 2021.gada 9.decembrim;

ja tūrisma operators par nenotikušu kompleksu tūrisma pakalpojumu, par ko no ceļotāja ir saņemts avansa maksājums, 2020.gada 20.decembrī vienojies ar ceļotāju par naudas atmaksas termiņu, tas nosakāms ne ilgāks par 12 mēnešiem kopš otrās (patreiz izsludinātās) ārkārtējās situācijas atcelšanas dienas valstī.

Obligātie nosacījumi grozījumos noteikto tiesību izmantošanai

apliecinājumu (vaučeri) izdot vai noslēgt vienošanos ar ceļotāju par naudas atmaksu atļauts tikai tādām tūrisma operatoram,

kuram ir spēkā esoša speciālā atļauja (licence) tūrisma operatora pakalpojumu sniegšanai un kuram ir spēkā esošs nodrošinājums; apliecinājums (vaučers) tiek garantēts ar apdrošinātāja izdotu apdrošināšanas polisi vai kredītiestādes izdotu garantiju – atbilstoši nodrošinājumā paredzētajam saistību apjomam;

ja apliecinājums izsniegts par periodu, kad tūrisma operatoram vairs nav spēkā esošais nodrošinājums, tūrisma operatoram ir pienākums mēnesi pirms spēkā esošā nodrošinājuma termiņa beigām informēt ceļotāju par spēkā esošā nodrošinājuma termiņa beigām, turklāt, ja tūrisma operators divas nedēļas pirms nodrošinājuma termiņa beigām nav saņēmis jaunu nodrošinājumu, tūrisma operatoram ir pienākums par to informēt ceļotāju un PTAC, kā arī atmaksāt visu ceļotāja iemaksāto naudu līdz spēkā esošā nodrošinājuma termiņa beigām;

apliecinājuma (vaučera) vai cita alternatīva risinājuma (piemēram, naudas atmaksas) termiņa pagarinājumam obligāti jāsaņem ceļotāja piekrišana, tādējādi ceļotājam saglabājot izvēles brīvību pagarināt apliecinājuma (vaučera) izmantošanas termiņu, vai saņemt naudas atmaksu, vienojoties ar tūrisma pakalpojumu sniedzēju par naudas atmaksas grafiku un termiņu. Gadījumā, ja pusēm nav iespējams panākt vienošanos, ceļotājam ir tiesības saņemt visu iemaksāto naudas summu par nenotikušu komplekso tūrisma pakalpojumu atbilstoši spēkā esošajam regulējumam, kurā ieviestas Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva (ES) 2015/2302 prasības, vai arī jautājums risināms tālāk tiesvedības ceļā;

par apliecinājuma izsniegšanu un noformēšanu aizliegts pieprasīt jebkādu maksu;

ceļotājs apliecinājumu var nodot citai personai vai personu grupai, par to iepriekš vienojoties ar tūrisma operatoru;

ja ceļotājs apliecinājuma izmantošanas norādītajā termiņā pilnībā vai daļēji neizmanto apliecinājumā norādīto summu cita ceļojuma iegādei, tūrisma operators atmaksā ceļotājam neizmantoto naudas summu 14 dienu laikā pēc apliecinājuma izmantošanas termiņa beigām;

ja ceļotājs un tūrisma operators nespēj vienošanos par iemaksātās naudas summas atmaksas termiņu, kā arī citu jautājumu gadījumā pusēm ir tiesības vērsties PTAC.

<https://www.ptac.gov.lv/lv/informacija-par-grozijumiem-covid-19-infekcijas-izplatibas-parvaldibas-likuma-attieciba-uz-kompleksajiem-turisma-pakalpojumiem>